

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/182/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7617216199
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Cakoci
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7617216199.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ladislava Cakociho a sudcov JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Petra Tutka v právnej veci žalobkyne E. D., nar. XX.X.XXXX, bytom D., A. XX, zastúpenej JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach, Urbánkova 1562/6, proti žalovanému AB 2 B. V., so sídlom Strawinskylaan 933, Amsterdam Holandské kráľovstvo, registračné číslo XXXXXXXX, zastúpenému Advokátskou kanceláriou Goliášová Gabriela s.r.o. so sídlom v Trenčíne, Piaristická 707/25, o zaplatenie sumy 616,44 eur, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 14.3.2018 sp.zn. 11Csp 319/2017-65 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania.

Žalovanému priznáva plnú náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 535,07 eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 11.10.2017 do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 14%.

2. Týmto rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol o nároku žalobkyne na zaplatenie sumy 616,44 eur, ktorého sa voči žalovanému domáhala na základe tvrdenia, že s právnym predchodcom žalovaného spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. Piešťany uzavrela dňa 28.10.2002 úverovú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver v rámci úverového rámca 20.000,-Sk (663,87 eur). V zmluve sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky splácať v pravidelných mesačných splátkach po 26,50 eur splatných vždy k 20. dňu príslušného mesiaca. Právny predchodca žalovaného a žalovaný uzavreli dňa 25.9.2013 zmluvu o postúpení pohľadávky z predmetnej zmluvy. Oznámenie o postúpení bolo žalobkyni zaslané rovnakého dňa. S poukazom na záver obsiahnutý v rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves vo veci 11Csp 102/2016 v ktorom bolo uzavreté, že uvedená úverová zmluva je bezúročná a bezodplatná, považuje žalobkyňa sumu, ktorú žalovanému uhradila v rozsahu prevyšujúcom hodnotu poskytnutej istiny za bezdôvodné obohatenie a z tohto dôvodu žiada jeho vydanie v sume 616,44 eur, ktoré má predstavovať hodnotu uhradených splátok za obdobie od 13.11.2014 do 27.9.2016.

3. Rozsudok odôvodnil súd prvej inštancie tým, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že dňa 28.10.2002 medzi právnym predchodcom žalobkyne spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., Piešťany a žalovaným bola uzavretá Úverová zmluva o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty YES č. XXXXXXXXXXXX. Z uvedenej zmluvy bolo zistené, že

predchodca žalobcu poskytol žalovanému bezúčelový revolvingový úver vo výške úverového rámca 20.000,- Sk, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach po 800,- Sk. Súčasťou zmluvy boli úverové podmienky. V zmluve nie je uvedená ročná úroková sadzba, ročná percentuálna miera nákladov, takže sú splnené podmienky na to, aby bolo možné konštatovať že úver je bezúročný a bez poplatkov, čím sa súd podrobne zaoberal v konaní 11Csp/102/2016 a teda v tomto konaní nemal dôvod odchyliť sa od tohto právneho názoru.

4. Ďalej konšatoval, že z výpisu čerpania splátok a úhrad bolo zistené, že žalobkyňa žalovanému uhradila sumu 4.696,18 Eur, pričom predpis istiny činil 3.728,27 Eur, úrok za hotovostné transakcie 207,14 Eur, ďalší úrok 880,85 Eur, poplatok za výber z bankomatu 60,94 Eur, poplatok za blokovanie karty 1,99 Eur, poplatok za výpis z účtu 132,52 Eur, úrok z omeškania 173,40 Eur, teda spolu 5.185,15 Eur. Z prehľadu splátok a úhrad k úverovej zmluve č. 5206304168 zo dňa 28.10.2002 súd zistil, že výbery boli realizované v celkovej výške 3.728,24 Eur a vklady činili 4.696,18 Eur. Žalobkyňa v konaní uplatnila zaplatené splátky od 13.11.2014 do 8.12.2016 vrátane, v celkovej čiastke 616,44 Eur. Oznámením o postúpení pohľadávky a predžalobnou výzvou zo dňa 19.11.2014 bolo žalobkyni oznámené postúpenie pohľadávky spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., Piešťany a zároveň bola vyzvaná na úhradu dlhu vo výške 883,37 Eur do 7 dní odo dňa odoslania výzvy.

5. Z obsahu spisu rovnakého súdu 11Csp/102/2016, predovšetkým z rozsudku zo dňa 9.2.2017 súd zistil, že žaloba spoločnosť AB 2 B. V., so sídlom Strawinskylaan 933, Amsterdam, Holandské kráľovstvo proti E. D. o zaplatenie sumy 315,57 Eur z úverovej zmluva o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní a používaní platobnej karty YES č. XXXXXXXXXXXX bola zamietnutá, resp. v časti sumy 114,15 Eur bolo konanie čiastočne zastavené. V odôvodnení rozsudku bol konštatovaný rozpor úverovej zmluvy so zákonom č. 258/2001 Z.z., ktorý spôsobil bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

6. Z dôvodu vznesenia námietky premlčania zo strany žalovaného sa súd prvej inštancie vypořádaval s jej dôvodnosťou a to v súlade s ust. § 451 ods. 1 a 2 a § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a v tomto smere uzavrel, že námietku premlčania považoval za dôvodnú iba čiastočne. Konšatoval, že z prehľadu splátok a úhrad k uvedenej zmluve zo dňa 28.10.2002 zistil, že výbery boli realizované v celkovej výške 3.728,24 eur a vklady činili 4.696,18 eur, pričom za prvú splátku, ktorou došlo k preplateniu istiny úveru je možné považovať splátku dňa 15.11.2012 a z toho vyvodil záver, že už pri úhrade tejto splátky si žalobkyňa mohla jednoduchým matematickým prepočtom urobiť dostatočný úsudok o tom, že platby titulom úverovej zmluvy presiahli úhrne výšku poskytnutej istiny. Vyslovil preto záver, že od tohto momentu začala plynúť žalobkyni tak subjektívna ako aj objektívna premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pri ustaľovaní tohto právneho záveru vychádzal z konkrétne označených rozhodnutí Najvyššieho súdu SR. Na základe toho uzavrel, že každá nasledujúca splátka po 15.11.2012 až do 18.12.2016 bola už bezdôvodným obohatením na strane žalovaného a vychádzajúc z názoru, že každá preplatená splátka sa stala bezdôvodným obohatením už samotným jej zaplatením, preto subjektívnu premlčaciu lehotu počítal od úhrady každej splátky samostatne. Na základe toho ustálil, že žalobkyni možno priznať bezdôvodné obohatenie iba za obdobie 2 rokov pred podaním žaloby vzhľadom na márne uplynutie 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty ohľadne skôr uhradených splátok. Ako nepremičané takto vyhodnotil úhrady splátok za obdobie od 26.10.2015 do 8.12.2016, spolu vo výške 353,07 eur. V tejto časti preto žalobe vyhovel a v prevyšujúcej časti nárok z titulu premlčania zamietol. S poukazom na omeškanie žalovaného priznal žalobkyni aj úroky z omeškania. Rozhodnutie o trovách konania založil na ust. § 255 ods. 2 C.s.p. a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 14% vychádzajúc z výsledného pomeru jej úspechu v konaní.

7. Proti rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa. Táto žiadala napadnutý rozsudok v jeho zamietavom výroku zmeniť a jej žalobe v celom rozsahu vyhovieť a priznať jej uplatnenú sumu 616,44 eur spolu s uplatneným úrokom z omeškania a taktiež priznať náhradu trov konania. Svoje odvolanie zakladala na dôvodoch uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a písm. h/ C.s.p.. V odvolaní uviedla, že sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie ohľadne začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, keďže za právne významnú v tomto smere považuje skutočnosť, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho úkor a o subjekte, ktorý sa bezdôvodne obohatil. Nepovažuje v tomto smere za rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť sa potrebné skutočnosti dozvedieť už skôr a teda nie je podstatná okolnosť, kedy sa oprávnený subjekt pri náležitej starostlivosti musel alebo mohol dozvedieť že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu. Rozhodujúce je vždy

to, kedy sa o tejto okolnosti skutočne dozvedel. Má za to, že z ust. § 107 ods. 1 OZ vyplýva, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je vždy rozhodujúci subjektívny moment, kedy sa oprávnený dozvie o okolnostiach, ktoré sú rozhodujúce pre uplatnenie tohto práva. Je toho názoru, že ako účastníčka konania vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp.zn. 11Csp 102/2006 sa z dôvodov rozsudku vo veci zo dňa 9.2.2017 dozvedela o možnosti podať žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pokiaľ teda bola jej žaloba podaná dňa 10.10.2017 má za to, že sa tak stalo v rámci subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej lehoty. Má za to, že vzhľadom na skutočnosť, že v uvedenom vzťahu vystupovala ako spotrebiteľ, nemôže byť v jej neprospech realizovaná zásada, že neznalosť zákona neospravedlňuje, resp. že znalosť zákona sa u každého subjektu automaticky predpokladá. Má za to, že v spotrebiteľských vzťahoch ustupujú tieto zásady dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. Vychádzajúc z takého názoru odporuje požiadavka podrobnej znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Jeho neinformovanosť, resp. nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu.

8. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril.

9. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 380 ods. 1 C.s.p. v jeho zamietavom výroku ako aj vo výroku o trovách konania a na základe toho dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné. Súd prvej inštancie sa správne vypořiadal s dôvodnosťou žalovaným vznesenej námietky premlčania a aj správne vo veci rozhodol, pokiaľ nárok žalobkyne z tohto titulu zamietol nad sumu 353,07 eur spolu s príslušenstvom, ktorej vyhovel.

10. Z obsahu odvolania žalobkyne vyplýva, že rozhodnutie o napadnutom zamietavom výroku je závislé od posúdenia otázky začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia zo strany spotrebiteľa, ktorý dodávateľovi uhradil z titulu splácania úveru sumu vyššiu, ako bola poskytnutá istina, napriek tomu, že úverová zmluva bola vyhodnotená ako bezúročná a bezodplatná. Uvedenou právnou otázkou sa už zaoberal v svojej praxi Najvyšší súd SR v rozhodnutí zo dňa 10.1.2018 sp.zn. 3Cdo 169/2017 a to bez ohľadu na to, že išlo o rozhodnutie o odmietnutí odvolania.

11. V tomto rozhodnutí najvyšší súd odkázal na svoje rozhodnutie sp.zn. 1 Cdo 67/2011, v zmysle ktorého „právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto jeho nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, subjektívna (ako aj objektívna) premlčacia doba začala plynúť dňom uhradenej splátky, t.j. 17. apríla 2014, keďže v tento deň žalobkyňa mala vedomosť o tom komu plnila a v akom rozsahu, a to bez ohľadu na to, či mala znalosti o právnej kvalifikácii svojho nároku. Zmluvu uzavrela podľa zák. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, tento bol vyhlásený v Zbierke zákonov SR a dňom jeho uverejnenia platí domnienka, že sa stal známym pre každého, koho sa týka. Treba preto vychádzať z toho, že žalobkyňa už v čase uzavretia zmluvy a počas trvania celého zmluvného vzťahu mala vedomosť o tom, kedy sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov, keďže táto skutočnosť bola vo vyššie citovanom zákone vymedzená v § 11. To, kedy získala informácie o právnej stránke možnosti domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby relevantné“.

12. Odvolací súd zhodujúc sa s týmto právnym názorom dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa správne vypořiadal so spornou otázkou začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, keď za jej začiatok považoval moment, kedy sa žalobkyňa dozvedela o všetkých potrebných okolnostiach, ktoré boli rozhodujúce pre uplatnenie jej práva. Ide teda o skutkové okolnosti a nie o znalosti o právnej kvalifikácii svojho nároku, ktorá je pre posúdenie uvedenej právnej otázky bezvýznamná. Z týchto

dôvodov odvolací súd zamietavý výrok rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 v spojení so správnym výrokom o trovách prvoinštančného konania.

13. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania sa zakladá na ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p.. Žalovaný bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný, preto mu patrí plná náhrada trov odvolacieho konania o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie osobitným rozhodnutím.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.